

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.21.3.2023

Pan
Józef Piekorz
Prezes Zarządu „STW” Przedsiębiorstwo
Transportowo-Warsztatowe Sp. z o.o.
ul. Górnośląska 17
43-200 Pszczyna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

***P/23/004 – Funkcjonowanie systemu informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów
i Kierowców (CEPiK 2.0) oraz zarządzanie Funduszem Celowym CEPiK***

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stacja Kontroli Pojazdów ¹ należąca do spółki „STW” Przedsiębiorstwo Transportowo-Warsztatowe Sp. z o.o., ul. Górnośląska 17, 43-200 Pszczyna
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Piekorz, Prezes Zarządu od 17 lipca 1992 r. (akta kontroli: str. 3, 11-31)
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez stację kontroli pojazdów zadań w systemie CEPiK w związku z badaniami technicznymi pojazdów oraz naliczanie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rachunek funduszu celowego CEPiK i przekazywanie sprawozdań z opłat ewidencyjnych
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2018 r. - 11 sierpnia 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 pkt 1 i 7 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	Magdalena Śleziak, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/141/2023 (akta kontroli: str. 1)

¹ Zwana dalej: „OSKP” lub „Stacją”.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Stacja kontroli pojazdów prawidłowo realizowała zadania w systemie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców⁴ oraz prawidłowo przekazywała wymagane dane do Centralnej Ewidencji Pojazdów⁵ w ramach dokonywanych badań technicznych pojazdów. Opłaty ewidencyjne naliczane i pobierane były przez OSKP w odpowiedniej wysokości oraz terminowo przekazywano je na rachunek Funduszu Celowego CEPiK. Stacja sporządzała też miesięczne sprawozdania z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu CEPiK⁶, które terminowo przekazywane były ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Realizacja przez stację kontroli pojazdów zadań w systemie CEPiK w związku z badaniami technicznymi pojazdów oraz naliczanie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rachunek funduszu celowego CEPiK i przekazywanie sprawozdań z opłat ewidencyjnych

Stacja kontroli pojazdów w Pszczynie przy ulicy Górnośląskiej jest stacją okręgową o numerze SPS/001⁸, która wykonuje badania techniczne pojazdów na podstawie Zezwolenia nr 01/2004 z 16 sierpnia 2004 r. wydanego przez Starostę Pszczyńskiego⁹. W okresie objętym kontrolą Stacja działała też na podstawie decyzji Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego¹⁰ potwierdzających, że posiada wyposażenie i warunki lokalowe odpowiednie i zgodne z wymaganiami do zakresu przeprowadzanych badań, a zatrudnieni w OSKP diagnosty posiadali wymagane uprawnienia.

(akta kontroli: str. 4-9, 120-136)

Opis stanu faktycznego

1. W OSKP do łączności z CEP wykorzystywane było specjalistyczne oprogramowanie „Stacja.SQL”¹¹.

W ramach kontroli przeanalizowano zakres i sposób wprowadzania danych na próbie 13 badań technicznych¹² przeprowadzonych w OSKP do oprogramowania wykorzystywanego przez Stację kontroli, za pomocą którego następowała wymiana danych z Centralną Ewidencją Pojazdów. Stwierdzono, że stacja przekazywała wszystkie wymagane dane, a diagnosty w trakcie badań technicznych pojazdów

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Zwany dalej: „CEPiK”.

⁵ Zwany dalej: „CEP”.

⁶ Zwane dalej: „sprawozdaniem z opłat ewidencyjnych”.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Zaświadczenie o numerze 01/04 z 31 grudnia 2004 r. Starosty Pszczyńskiego potwierdzające wpis przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów.

⁹ Dla OSKP w Pszczynie przy ulicy Górnośląskiej 17 wydanego przez Starostę Pszczyńskiego.

¹⁰ Decyzja NR TDT-P-497/17 z dnia 27 czerwca 2017 r. oraz decyzja NR TDT-P-458/22 z dnia 3 czerwca 2022 r.

¹¹ System informatyczny IT Norcom skorelowany z systemem szyfrującym i zabezpieczającym komunikację z CEP „Cisco Anyconnect” udostępnionym przez CEP.

¹² Po cztery badania w każdym z następujących dni: 18 lipca 2023 r., 19 lipca 2023 r. i 9 sierpnia 2023 r. oraz pięć badań przeprowadzonych 10 sierpnia 2023 r.

weryfikowali zgodność danych w dowodzie rejestracyjnym z danymi w systemie CEP (data ostatniego badania technicznego wyświetlała się automatycznie, jak i data następnego badania). Wprowadzano też aktualny przebieg pojazdu, a w przypadku wymogów dotyczących dodatkowych warunków technicznych pojazdu wprowadzali dane z dokumentów UDT lub TDT. Pobierali też opłatę za badanie techniczne, po czym przystępowali do czynności kontrolno-diagnostycznych. Następnie diagnosty wpisywali wynik badania, przy czym 12 na 13 przeprowadzonych badań technicznych pojazdu zakończyło się wynikiem pozytywnym, a jedno negatywnym.

Ustalono też, że w ramach procesu badania technicznego przeprowadzonego przez diagnostę w programie Stacja.SQL miały miejsce następujące czynności:

- logowanie się do programu Stacja.SQL przez danego diagnostę;
- podanie PIN-u do karty kryptograficznej uruchamiającej szyfrowaną komunikację z systemem CEP;
- odczyt danych z dowodu rejestracyjnego za pomocą czytnika DR 2D;
- porównywanie danych z dowodu rejestracyjnego z danymi w systemie CEP;
- uzyskanie informacji o danych odczytanych z systemu CEP m.in. w zakresie: daty pierwszej rejestracji, terminu następnego badania technicznego, nazwy stacji kontroli pojazdów z poprzedniego badania technicznego pojazdu;
- dokonanie wyboru rodzaju badania technicznego pojazdu;
- pobranie danych z CEP m.in. w zakresie informacji takich jak: marka, model, rodzaj i kategoria pojazdu, przy czym diagnosta w części dotyczącej adnotacji urzędowych ma możliwość ich odznaczenia i wskazania np. odstępstwa od warunków technicznych dopuszczających pojazd do ruchu;
- wybór metody rozliczenia opłaty w programie Stacja.SQL;
- następnie w programie Stacja.SQL otwierało się tzw. „*okno właściwe badania technicznego*”, a diagnosta przystępował do fizycznego badania technicznego pojazdu¹³;
- po przeprowadzeniu badania technicznego pojazdu diagnosty wprowadzali uwagi w „*oknie właściwego badania technicznego*”;
- wprowadzenie przez diagnostów oceny pozytywnej lub negatywnej badania, daty kolejnego badania, uwag, wskazania drogomierza (przebieg pojazdu/licznik)
- zatwierdzenie badania za pomocą hasła i zapisanie danych do bazy programu Stacja.SQL;
- wysłanie danych z programu Stacja.SQL do systemu CEP, po którym następował wydruk zaświadczenia z badania technicznego pojazdu.

Stwierdzono, że diagnosty bezpiecznie przetwarzali dane osobowe, a ochrona haseł programu Stacja.SQL oraz systemu CEP była zapewniona za pomocą karty kryptograficznej zabezpieczonej kodem PIN (diagnosty z pamięci wpisywali numery PIN oraz mieli przyporządkowane loginy).

(akta kontroli: str. 137-170)

¹³ Na ten czas ekran systemu był przez diagnostę blokowany.

2. Prokurent Spółki¹⁴ wyjaśniła, że w OSKP w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 13 lipca 2023 r. nie wystąpiły żadne problemy z dostępem do oprogramowania CEP oraz nie odnotowano przerw w dostępie do tego systemu.

(akta kontroli: str. 171-176)

3. Prokurent Spółki wskazała, że OSKP ma obowiązek zgłaszać bezpośrednio w CEP niezgodności uniemożliwiające wprowadzenie do ewidencji danych o badaniu technicznym pojazdu, takie jak brak pojazdu w ewidencji, czy niezgodny numeru VIN¹⁵. Zgłoszenia takie dokonuje się poprzez wypełnienie elektronicznego formularza „Zgłoszenie niezgodności”¹⁶ i przesłania go¹⁷ do CEP. W okresie objętym kontrolą w OSKP nie odnotowano tego typu przypadków, a tym samym nie przesyłano takich zgłoszeń niezgodności.

W przypadku stwierdzenia innych niezgodności - uwzględnianych w wydawanym zaświadczeniu z przeprowadzanego badania technicznego pojazdu i zamieszczonych w rubryce „Uwagi” - diagnosta informował właściciela pojazdu o obowiązku zgłoszenia się do właściwego wydziału komunikacji (według miejsca zamieszkania lub siedziby firmy) w celu uzupełniania lub poprawienia danych w CEP. OSKP nie dysponowała informacjami czy właściciele pojazdów realizowali te zalecenia.

Prokurent Spółki wyjaśniła też, że najczęściej występującym błędem w danych CEP była niezgodność stanu licznika, przy czym użytkowane przez OSKP oprogramowanie umożliwiało korektę takich danych. Przebieg pojazdu to jedyne dane, które diagnosta miał możliwość samodzielnie skorygować w systemie CEP¹⁸, przy czym diagnosta mógł dokonać korekty zapisu stanu licznika, ale tylko w przypadku błędu popełnionego przez diagnostę tej samej stacji (błędy własne)¹⁹.

Ponadto Prokurent Spółki stwierdziła, że stosowane oprogramowanie Stacja.SQL nie zawiera funkcji pozwalającej na korektę błędnych zapisów stanu drogomierzy i wysyłanych do systemu CEP przez diagnostów OSKP. Wskazała też, że OSKP nie prowadzi ewidencji korekt w formie dokumentacji papierowej i w związku z tym, nie jest w stanie podać 10 ostatnich błędów w tym zakresie, ani dat sporządzenia korekt tych błędów.

(akta kontroli: str. 171-176, 180-183)

4. OSKP była informowana o zmianach w działaniu CEPiK z następujących źródeł:

- kanał informacyjny w programie Stacja.SQL;
- informacje rozsyłane przez pocztę elektroniczną na adres OSKP przez właściciela oprogramowania, tj. IT Norcom oraz Starostwo Powiatowe w Pszczynie;
- informacje publikowane na stronie internetowej Polskiej Izby Stacji Kontroli Pojazdów rubryce *Zmiany przepisów oraz Aktualności*;

¹⁴ Prokurentem Spółki zgodnie z KRS 0000131571 jest Małgorzata Jarczok, na podstawie pełnomocnictwa Prezesa Zarządu reprezentowała spółkę podczas kontroli NIK.

¹⁵ Wyłącznie w przypadku, gdy diagnosta nie jest w stanie zidentyfikować pojazdu, którego badanie techniczne przeprowadza.

¹⁶ Dostępnego na: http://www.cepik.gov.pl/aktualnosci/zawartosc/-/asset_publisher/a1LDCMS0sfru/content/trybu-obslugi-niezgodnosci-w-cep-w-okresie-od-13-listopada-2017-r-do-4-czerwca-2018-r- oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Cyfryzacji w zakładce *Ogłoszenia*.

¹⁷ Na adres: niezgodnoscecepik2.0@mc.gov.pl.

¹⁸ Po wypełnieniu treści KOREKTY i jej zapisu w wykorzystywanym oprogramowaniu, następowała automatyczna wysyłka tej korekty do systemu CEPiK.

¹⁹ Tzn., że błędów popełnionych przez inne stacje kontroli pojazdów nie mógł skorygować

- informacje na stronie CEPiK (*Aktualności, Komunikaty*), które dostępne są dla diagnostów.

(akta kontroli: str. 171-179)

Prokurent Spółki wyjaśniła, że w przypadku trudności technicznych związanych z obsługą systemu CEP diagnosta zgłaszał problem na infolinię Helpdesk i postępował zgodnie z otrzymanymi zaleceniami. Wskazała też, że diagnosty nie odnotowali szczególnych trudności w kontakcie z infolinią odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń w zakresie błędnych danych i problemów w działaniu CEPiK.

(akta kontroli: str. 171-176)

5. W OSKP naliczanie należnych opłat ewidencyjnych na rzecz Funduszu CEPiK odbywało się automatycznie z wykorzystaniem specjalistycznego programu komputerowego Stacja.SQL, a na podstawie zbadanej próby opłat ewidencyjnych pobranych w czerwcu 2023 r. stwierdzono, że w każdym przypadku opłata została pobrana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 26 sierpnia 2022 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu CEPiK²⁰. W miesiącu objętym badaniem NIK przeprowadzono 458 badań technicznych pojazdów, naliczając i pobierając łącznie kwotę w wysokości 458 zł, która zgodna była z rejestrem opłat ewidencyjnych²¹ za miesiąc czerwiec 2023 r. Kwota ta została również prawidłowo wykazana w miesięcznym sprawozdaniu z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych na rachunek Funduszu CEPiK.

(akta kontroli: str. 32-74)

6. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2023 r., OSKP terminowo przekazywała na rachunek bankowy Funduszu CEPiK opłaty ewidencyjne. Wyniosły one łącznie 7 649 zł i zostały naliczone i przekazane zgodnie z § 5 *rozporządzenia w sprawie opłaty ewidencyjnej*, w którym określono, że pobierający przekazuje opłaty ewidencyjne, pobrane w miesiącu poprzedzającym, do 10. dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy Funduszu. W tytule przelewu bankowego OSKP podawała kod rozpoznawczy stacji kontroli pojazdów tj. SPS/001. Badanie kontrolne wykazało również, że OSKP wywiązywała się z obowiązków określonych w § 6 ww. rozporządzenia i terminowo przesyłała miesięczne sprawozdania z poboru opłat ewidencyjnych.

(akta kontroli str. 103-119, 186-223)

7. Starosta w latach 2020 i 2022 przeprowadzał kontrole, o których mowa w art. 83b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym²². W wyniku tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie naliczania i odprowadzania opłaty ewidencyjnej na rzecz Funduszu CEPiK, jak i nie formułowano zaleceń pokontrolnych w protokołach z kontroli przedmiotowej OSKP w żadnym zakresie.

(akta kontroli str. 79-102)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

²⁰ Dz. U. poz. 1857, zwane dalej: „*rozporządzeniem w sprawie opłaty ewidencyjnej*”.

²¹ Prowadzonym w OSKP.

²² Dz.U. z 2023 r. poz. 1047, ze zm.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Katowice, dnia 8 września 2023 r.

Kontroler

Magdalena Śleziak

St. inspektor kontroli państwowej

.....

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**